

[Carsten Raft.]

punkter hos befolkningen derude, så ikke skulle gøre skridtet fuldt ud. Helt kan man vel ikke gøre det; men forholdet er jo det, at den befolkning, der bor derude i omegnskommunerne, tilhører et samlet hovedstadsområde, som er knyttet sammen med København bogstaveligt talt som en anden by. De unge mennesker, der flytter derud — som er tvunget til at flytte derud — har efterladt langt det meste af deres familie, f. eks. langt de fleste af deres bekendte, inde i byen, og derfor er ikke alene spørgsmålet om abonnementskortene af betydning for husets herre og måske for en erhvervsbeskæftiget kone, men der bliver også meget betydelige udgifter ved de rejser, som familien overhovedet må gøre.

Jeg vil dog alligevel tro, at ministeren, da han tog sin beslutning, også havde disse ting i tankerne, selvom han bestemt fastholder ensartetheden for tarifieringen rundt omkring i landet, og jeg tror også, at ministeren kunne følge mig i den betragtning, at det var rimeligt at se på, om ikke denne meget betydelige fordyrelse af udgifterne til en vis grad kunne imødegås. Jeg tænker på udstedelse af klippekort, f. eks. med 12 rejser, afviklet på 6 måneder el. lign.; vi kan jo meget nemt gennem de bestemte og faste tællinger, der finder sted, få at vide, hvor mange rejser det nogenlunde vil omfatte. En sådan foranstaltning vil også give nogen indtægt gennem klippekort, der glemmes og ikke indløses, og det vil også give et vist resultat med hensyn til at stimulere rejselysten. Jeg tror ikke, det ville blive noget betragteligt økonomisk tab for statsbanerne, om man nu også viste befolkningen den imødekommenhed.

Jeg skal ikke komme dybere ind på ministerens argumentation i hele denne debat. Vi har diskuteret det så tit her i salen, og jeg skal kun fremsætte de bemærkninger, som jeg synes naturligt må fremsættes til det, ministeren har sagt i sin fremsættelsestale.

Det er, som jeg sagde, overvejende unge folk, der flytter ud, de er tvunget til at flytte ud, de kan ikke få husly andre steder, mange af dem er slet ikke interesseret i at flytte ud, og det er ganske overvejende dyre lejligheder, de flytter ud til, helt anderledes dyre lejligheder, end man bor i i København. Pristalsberegninger, som jeg har fået frem ved den højtærede finansministers velvilje og har forelagt her i rigsdagen, gav til resultat, at prisniveauet derude i omegnen er højere. Der er altså faktisk sociale grunde til at imødekomme ønsker fra denne befolkning, og det vil ikke være socialt rigtigt,

om man ganske særligt lod denne befolkning betale en del af en samfundsudvikling, som den ikke har noget ansvar for eller medskyld i.

Nu har man engang oppe i generaldirektoratet, i trafikministeriet, den opfattelse, at al trafik i landet skal være en eneste samling under statsbanerne. Det er en opfattelse, der vistnok næsten isoleret lever deroppe. I andre lande har man den ikke. Man betragter ganske overvejende et sådant hovedstadsområde trafikalt som en opgave for sig, og jeg synes, det afviger fra den højtærede ministers saglige tone, når han sammenligner med strækningen Nyborg—Middelfart. De folk, der rejser i hovedstadsområdet, rejser i hovedstadsområdet alene, og det er forsvindende procenter, der kommer udefra. På Nyborg—Middelfart strækningen er der ganske overvejende tale om folk, der passerer og ikke har stort andet i området at gøre end at købe „Fyens Stiftstidende“ i Nyborg (*Afbrydelse*) — ja, eller „Fyns Social-Demokrat“, det kan de jo gøre, som de vil. Det er den eneste forbindelse, de har med området, ellers kommer de slet ikke det pågældende område ved. Så jeg synes ikke, det er en saglig måde at argumentere på, og det forekommer mig, at den afviger fra ministerens øvrige argumentation.

De opgørelser, som ministeren anvender med hensyn til omegnstrafikken, er skønsmæssige opgørelser, og jeg vil på ingen måde sige, at de er påvirket af ministerens formål i den bestemte situation — på ingen måde —, men det er dog altså skønsmæssige opgørelser, og selvom man er kommet ned til, at underskuddet ikke er videre stort, er det helt andre resultater, end der opnås andre steder i landet. Gennem en lang, lang periode er det ved de beregninger, som jeg fik den tidligere minister, det ærede medlem hr. Elgaard, til at foretage, blevet bevist, at S-togene, forrentning og afskrivning uanset, giver meget betydeligt overskud. Det er altså et spørgsmål, om det er rigtig fair, at man lader denne befolkning isoleret betale for andre dele af befolkningen. Vi kan tage det håndfast: hvis f. eks. priskontrollen havde haft med en sådan sag at gøre, ville den så tillade, at en bestemt vare indenfor en forretning ved altfor høje priser skulle bære tabet for en anden vare? Der er faktisk her tale om et monopol, og man har lov til at spørge, om priskontrolrådet, som dets opgave nu er, kunne tillade indenfor andre områder, hvad der sker her. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det ville være i uoverensstem-